

۲۰۱۸/۰۲/۲۲

انجنیر سلطان جان کلیوال

مینه څه شی دی؟

مینه ماته یوه ډیره درنه، بربادونکی، جوړونکی، خوږه، نرمه، زړه راښکونکی او زړه ماتونکی کلمه بریښي. د دی کلمې استعمال هر چاته ډیر اسان او هر څوک یې په وینا او خبرو کې، په لیکنو مقالو کې، په ډیری اسانې او پراخه پیمانه کاروي. خو ماته داسې ښکاري چې د مینې د کلمې په تقدس، عظمت، درنښت او مفهوم باندې له مونږ ټولو څخه ډیر کم او حتی د گوتو په شمار کسان پوهیدلي او یا پوهیږي. مثلاً څوک وایي چې زه د خپل وطن او هیواد سره مینه لرم، څوک وایي چې زه د خپلو خلکو او خپل ملت سره مینه لرم، څوک وایي چې زه د خپلې کورنۍ سره مینه لرم، څوک وایي چې زه د خپلې میرمنې یا میره سره مینه لرم، څوک وایي چې زه د خپلې عقیدې سره، د خپل خدای ج سره، د انسان او انسانیت سره او د څه او څه سره مینه لرم.

اوس که لږ په خلاصو سترگو او پراخه نظر د دی هر مینه وال د مینې لرلو په حقیقت پسې په رڼا کې پلټنه وکړو نو و به وینو چې د مینې لرلو دا مدعیان که ټول نه وی نو په سلو (۹۹،۹۹۹۹۹) او شاید تردی هم زیات کسان رښتیا و نه وایي. او په دی ناسمې ادعا باندې پوهیدنه گرانه ځکه نه ده چې:

که څوک د خپل وطن او هیواد سره مینه و لری نو هره شیبه د هغه د آبادۍ او ښیرازی د پاره فکر او عمل کوي، نه د بربادۍ د پاره. که څوک د خپل خلکو او وطنوالو سره مینه لری نو هغه د خپلو خلکو، قوم او ملت د عزت، شرف، سرلوری، نژدی والی، تعلیم، اقتصاد، هر اړخیزی سوکالی او د نورو اقوامو او ملتونو سره یې د دوستۍ د رامنځ ته کولو په لاره کی هاند ند کوي، نه نورو هسی اعمالو ته هڅه ونه چې دوی ته ستونزی او کړاوونه جوړوي. که څوک د دی ادعا لری چې د خپلې کورنۍ سره، خپل اولاد سره او خپلې میرمنې سره مینه لری، نو د هغوی ټوله انرژي باید په دی لاره کی مصرف شی چې خپله کورنۍ د ټولو هغو منفی افکارو د تاثیراتو او اعمالو نه وژغوري چې په هماغه مشخصه ټولنه کی چې د ده کورنۍ پکی ژوند کوي، د نورو د پاره زیان رسونکی منل شويدي. همدارنگه که څوک د خپل اولاد سره مینه لری نو باید تر ټولو د مخه په دی و پوهیږي چې، د ده اولاد تر هغه وخته چې سربتوب ته رسیږي، د ژوند په کومه مرحله کوم ډول مرستی او کومی زده کړی ته اړتیا لری؟ ترڅو په راتلونکی کی د ټولنی د پاره یو گټور عنصر جوړ شی. که څوک وایي چې زه د خپلې میرمنې سره مینه لرم نو تر ټولو د مخه باید د خپلې میرمنې سره د گډ نیکمرغه ژوند د جوړیدو د پاره د مفاهمی ژبه ولری، یو ډبل درد، یو ډبل توانمندی او یو ډبل ستونزی درک کړلی شی او په شریکه د خوښیو ټولې دروازی په خپل مخ پرانزی. که څوک د خپلې

به اهتمام جلیل غنی هروی

میرمنی یا میره سره د گډ ژوندانه رازونه او رمزونه ونه پیژنی، د هر ډول مینې اظهارول دروغ دی او حقیقت نه لری. بلاخره که یو څوک ادعاکوی چی زه د خپل خدای ج سره مینه لرم او د همدی مینې له کبله د هغه عبادت کوم، هغه ته سجده کوم او د اوامرو اطاعت یی کوم. نو تر ټولو د مخه باید په دی ځان و پوهوی چی کوم څیزونه د الله ج د رضایت سبب کیږی او کوم څیزونه دی چی الله ج ورباندی ناراضه کیږی. تر کومه ځایه چی څرگنده ده د الله ج ظلم نه دی خوښ، درواغ یی نه دی خوښ، ریا یی نه ده خوښه، منافقت (دوه مخی) یی نه دی خوښ، بی عزتی نه ده خوښه، بی صبری نه خوښوی او په لسگونو داسی نور شیان دی چی الله ج ورته بد ویلی دی. ولی یی ورته بد ولی؟ ځکه چی د الله ج مخلوق ته پکی زیان رسیږی، تعادل له منځه وری او د مینې احساس ته صدمه رسوی. اوس نو که یو څوک له دی کبله چی زاهد یم، متقی یم، پرهیزگار یم، روحانی یم، میر ملا یو، سیدیم، حضرت یم پیر او نور او نور یم، نو تر نورو فوقیت لرم او نور ځانته په احترام کولو مجبور گنم او په بله دنیا کی هم د خپل عبادت په مقابل کی د خدای ج نه مکافات غواړم، نو دا هم د خدای ج سره مینه نه ده، بلکی د خپلو شخصی او نفسی تصوراتو، خیالاتو او هغو طرحو سره مینه ده چی په خپل ذهن مو جوړی کړیدی.

د مینې په هکله یوه درنه پوښتنه داده چی ایا کولی شو چی مینه په څو برخو و ویشو لکه د خدای ج سره مینه، د مخلوق سره مینه، د عزت سره مینه، د دولت او قدرت سره مینه او نور ، که نه یوازې یوه مینه وجود لری؟ دی پوښتنی ته داسی مطلق ځواب چی ټولو بشری ټولنو ته یوډول د منلو وړ وی نه شو میندلی، خو د هری ټولنی په کلچری جوړښت کی ممکن چی ځواب ورته و میندل شی. په مجموع کی د نړی ډیر پوهان د یوه هندي الاصله امریکای د عرفانی علومو د پوه ډاکټر ج. کرشنا مورتی (۱۸۹۵-۱۹۸۶م) له هغه نظر سره چی د مینې په هکله یی لری موافقه څرگند وی. ډاکټر کرشنا وایی :

« د ټولو انسانی اړیکو ساتنی او ژغورنی ته له ویری، قهر، غصی او خپکان څخه مینه وایی. که مونږ په هر ډول اړیکو کی که دوه اړخیزه اوکه څواړهیزی وی، مصونیت او امنیت احساس کړو نو دا مینه ده، اوکه په دی اړیکو کی یوځی د ځان مصونیت راته مطرح وی نو مینه مو نه ده کړی ، ځکه نه یو پوه شوی چی مینه څه شی دی او څنگه باید مینه وکړو»

پای